

רעיונותיו של הרצל

חוקה

ועתה מלים מעטות בלבד על החוקה. נסיכות עם שליט נבחר. אנו נבחר באדם שקט, צנוע, נבון, שלא יחשוב שהוא אדון עלינו. ממילא נגביל את כוחו בחוקה די הצורך. שכן אנו עתידים להיות אנשים בני-חורין, ואיש לא יעמוד מעלינו מלבד האל הכל יכול. אכן, רבים מאחינו אף בחלומם אין בכוחם לדמות לעצמם מהו להיות אדם חופשי! לא יקום שלטון העובר בירושה. אין אנו יכולים להיראות מגוחכים בעיני העולם. אחת הוועדות הגדולות, שעל "האגודה" למנותן, תהיה המועצה של משפטני-המדינה. שומה עליהם להתקין חוקה מודרנית, טובה כלל האפשר. סבורני, חוקה טובה צריך שתהיה בעלת גמישות מתונה.

שוויון בפני החוק

כל אדם יהי חופשי ובלתי-מוגבל באמונתו או בכפירתו, כמו בלאומיותו. ואם יקרה שישבו בתוכנו גם בני אמונה אחרת, בני לאום אחר, נעניק להם הגנת כבוד ושוויון-זכויות חוקי. [מדינת היהודים, עמ' 66] מובן מאליו שנתייחס בסובלנות ובכבוד לבעלי אמונות אחרות, נגן על רכושם, על כבודם ועל חירותם באמצעי הכפייה הקשים ביותר. גם בכך נשמם מופת נהדר לכל העולם הישן. בתחילה הרי יסתייגו מאיתנו. ריחנו באוש. כשיושלם המהפך בעולם לזכותנו, כבר נשב בטח בארצנו, לא נחשוש עוד מבואם של זרים אל גבולותינו, ונקבל את אורחינו בפתיחות אצילה, בחביבות גאה. עניין היהודים – ספרי יומן, כרך א, 12.6.1895, עמ' 120

חופש דת

צוואתי לעם היהודי: התקינו את מדינתכם באופן שהזר ירגיש טוב בתוכם. עניין היהודים – ספרי יומן, כרך ב, 26.8.1899, עמ' 131

כל אחד חופשי לחיות באמונתו או בכפירתו, כשם שהוא חופשי לחיות בלאומיותו. ואם ברבות הימים יחיו בקרבנו בני אמונות אחרות, בני אומות אחרות, נפרוס עליהם את חסותנו באורח מכובד. עניין היהודים – ספרי יומן, כרך א, 15.6.1895, עמ' 180

למקומות הקדושים של הנצרות אפשר יהיה למצוא צורה של אכסטריטוריאליות לפי המשפט הבינלאומי. אנחנו נהווה משמר-כבוד סביב למקומות הקדושים, ובקיומנו נערוב בעד מילוי חובה זו. מד כל אדם יהי חופשי ובלתי-מוגבל באמונתו או בכפירתו, כמו בלאומיותו. ואם יקרה שישבו בתוכנו גם בני אמונה אחרת, בני לאום אחר, נעניק להם הגנת כבוד ושוויון-זכויות חוקי. מדינת היהודים, "תיאוקרטיה", עמ' 65-66

רעיונותיו של הרצל

חירות

לא תוטל חובת הציות על איש אלא בעניינים שהם הכרחיים לקיום המדינה ולקיום הסדר הציבורי. והעניינים ההכרחיים הללו לא יקבע אותם בשירות-לב אדם אחד או כמה אנשים, לפי הנסיבות, אלא הם יהיו חקוקים בחוקים של ברזל.

עניין היהודים – ספרי יומן, כרך א, 14.6.1895, עמ' 168

עיתונות חופשית

העיתונות צריכה להיות חופשית, אבל היא צריכה לקיים את כבודה כיוצרת דעת קהל וגם לשמור עליו. כך גם תהיה לנו העיתונות ההגונה ביותר בעולם.

עניין היהודים – ספרי יומן, כרך א, עמ' 117

חופש ביטוי

נאסר מחזה אחד. עתה כל פאריס רוצה לראותו. לעולם אין השלטונות לומדים משגיאותיהם של אלה שקדמו להם. עדיין אין הם יודעים כי האיסור הוא שער התהילה. בצרפת ראוי שלא לאסור שום מחזה – פשוט מפני שאי אפשר לאסור. הספר חפשי, העתון חפשי עד יותר, ויש גם בימה חפשית. איש-השלטון ראוי שיאמר לעצמו: אם אין בכוחי למנוע לגמרי את המגונה בעיני, מוטב לי שלא להפריעו כלל.

כתבי הרצל, כרך 6 – היכל בורבון: תמונות-הווי מן הפארלאמנט הצרפתי, "אויב החוקים", עמ' 54

רוח הציונות

הרינו אומר לכם, כי תחזיקו אף אתם בכל היסודות האלה שעשו אותנו לעם גדול: חופש-הדעות, רוח הסובלנות ואהבת-הזולת. רק אז ציון לציון תהיה!

כתבי הרצל, כרך 1 – החזון מדינת היהודים, אלטנוילנד, ספר שלישי: הארץ הפורחת, עמ' 181

לכל מטעיכם אלה אין ערך, והם יבלו ויכמשו אם לא יפרחו בתוכם אהבת הבריות, נדיבות-הלב וחופש-הדעות! אלה עליכם לטפח ולרבות.

כתבי הרצל, כרך 1 – החזון מדינת היהודים, אלטנוילנד, ספר שלישי: הארץ הפורחת, עמ' 189

שוויון מגדרי

חברה החדשה שלנו לנשים יש שוויון זכויות מלא... זכות הנשים לבחור ולהיבחר מובנת אצלנו מאליה.

כתבי הרצל, כרך 1 – החזון מדינת היהודים, אלטנוילנד, ספר שני: חיפה, 1923, עמ' 137